

II.

Размѣтъ на едниѣ народниѣ приказкѣ
„единѣ дѣдо и една баба.“

7. Едно врѣмя имало единѣ дѣдо и една баба; тии живѣли при едниѣ голѣмѣ рѣкѣ.

Това е единѣ кжсѣ отъ приказкѣ-тѣ. Колко прѣдложенна има въ тоа кжсѣ? Какъвъ бѣлѣгъ е туренѣ между тѣхъ? Зашто не е турена капчица между тѣхъ?

Правило. *Кога дѣб или повяче прѣдложения сѣ свързаны по между си ясно по мѣсль-тѣ, между тѣхъ сѣ туря запята (,), а нѣкой пѣтъ капчица сѣ запятѣ (;).*

Задатка. Напишѣте прѣво-то прѣдложение отъ кжса отдѣлно и го разложѣте на чѣсти. Сказуемо-то подчертайте, а надъ другѣ-тѣ чѣсти турѣте пытанѣ.

8. Кого вѣкати дѣдо? Кого вѣкати баба? Ште рече, че дума-та „дѣдо“ е *имя*, сѣ което наричатъ старѣ чловѣкѣ, а дума-та „баба“ е *имя*, сѣ което наричатъ... (кого?), Какво нѣшто сѣ вѣка рѣка? Каква е вода-та на рѣкѣ-тѣ? Голѣма ли е рѣка-та? И така, дума-та „рѣка“ е *имя* на прѣдмѣтъ. Всякоѣ нѣшто, което *сѣшѣствова* на свѣта, има си и имя, което сѣ нарича имя на *сѣшѣство*, или *сѣшѣствително имя*.

При какъ рѣкѣ живѣли дѣдо и баба? Каква е вода-та на рѣкѣ-тѣ, сладка ли или горчива? При какво оште може да сѣ приложи каквина-та *сладкѣ, горчивѣ*? При какво може да сѣ приложи каквина-та *кѣслѣ, лютѣ, чрѣвенѣ, тврѣдѣ, валчестѣ, острѣ*? Ште рече, че тѣна думѣ *кѣслѣ, лютѣ, чрѣвенѣ, тврѣдѣ, острѣ* — не сѣ *име* на сѣшти-тѣ прѣдмѣтѣ, а на *каквиѣ-тѣ* имѣ.

Правило. *Имена-та на прѣдмѣтѣ-тѣ сѣ наричатъ сѣшѣствителны имена, зашто сѣ тѣхъ сѣ показова всиѣко, што сѣшѣствова на свѣта;*